

Dokument nr. 8:11

(2000-2001)

Forslag fra stortingsrepresentantene Øyvind Korsberg, Øyvind Vaksdal og Robert Eriksson om at utgiftene til trygghetsalarmer dekkes av folketrygden og tildeles gjennom hjelpemiddelsentralen.

Til Stortinget

Bakgrunn

Da St.meld. nr. 50 (1996-1997) om handlingsplan for eldreomsorgen ble behandlet ble det fremmet forslag til en 4-årig handlingsplan for utbygging av en helhetlig pleie- og omsorgskjede som ivaretar brukernes behov. I Innst. S. nr. 294 (1996-1997) ble det lagt opp til sterkere statlig styring med vekt på finansielle og juridiske virkemidler. Som overordnede mål nevnes bl.a. at det skal gis likeverdige tilbud, uavhengig av bosted, inntekt og ressurser.

Det skal legges opp til et variert hjelpetilbud for folk som trenger pleie og omsorgstjenester. Den enkeltes behov og ønske skal ligge til grunn for den hjelpen som skal settes inn. Mange ønsker å bo i egen bolig. Dette medfører at hjemmetjenesten må bygges ut, slik at det blir mulig for den enkelte å bo i egen bolig lengst mulig. Også eldre mennesker må gis mulighet og anledning til i større grad å ta ansvar for eget liv.

Forslagsstillerne mener at det er viktig å legge forholdene til rette slik at eldre som ønsker å bo hjemme, får muligheten til dette så lenge som mulig.

Departementet fremholder at det er til dels store forskjeller mellom kommunene, både i hvor store ressurser de anvender på eldreomsorgen, og i utbyggingen av de ulike delene av eldreomsorgen. Det som i størst grad bidrar til å forklare ulikhetene, er kommunenes inntekter, utgifter og prioriteringer.

Det ses med bekymring på de store forskjeller som er mellom kommunene når det gjelder tilbud og hjelp til folk med pleie- og omsorgsbehov, og at det er store forskjeller på egenbetalingen fra kommune til kommune.

Det legges til grunn at det må bygges opp et variert omsorgstilbud for hjemmeboende eldre med ulike tjenester som bl.a. trygghetsalarmer. Eldre bør ha mulighet til å bo hjemme så lenge som mulig. For pleietrengende eldre er det nødvendig med et variert omsorgstilbud.

Mange kommuner velger å bygge omsorgsboliger for å ivareta eldreomsorgen. Omsorgsbolig blir betraktet som den pleietrengendes hjem. Folketrygden refunderer medisintgifter, utgifter til hjelpemidler og de får bostøtte. Kommunene skal være forpliktet til å sette inn hjemmetjenesten ut fra den enkeltes behov.

Det er et viktig prinsipp at den dagen folk har behov for bistand, skal de ha trygghet for at de får den hjelp de trenger. Tilbudet må i størst mulig grad tilpasses den enkeltes ønsker og behov.

Trygghetsalarmer er et meget viktig hjelpemiddel for at spesielt hjemmeboende eldre skal føle seg trygge. Ikke alle eldre som burde hatt dette hjelpemiddelet har fått det installert. Hjelpemiddelsentralene kan være en velegnet distribusjonskanal for dette hjelpemiddel.

Etter dagens system dekker folketrygden alarm for dem som fyller betingelsene til støtte til tekniske hjelpemidler, mens kommunen må dekke for de andre, altså eldre uten fysisk funksjonshemming. Dette mener forslagsstillerne fører til stor sosial urettferdighet da det rammer de som er økonomisk svakest i samfunnet. Resultatet blir at mange eldre, syke og funksjonshemmede ikke har anledning til å skaffe seg den tryggheten et slikt hjelpemiddel gir. Dette kan skape utrygghet, mistriivsel og kan også føre til psykiske problemer. Trygghetsalarmer må godkjennes som hjelpemiddel på lik linje med for eksempel krykker, rullestoler og lignende, og administreres enten gjennom hjelpemiddelsentralen eller hjemmesykepleien. Skal denne tjenesten bli gratis, må dagens lovverk endres.

Som eksempel på hvordan dagens lovverk fører til ulike tilbud innen de enkelte kommuner, vises det til at man i Tromsø kommune fra 1. januar 2000 har innført en tilknytningsavgift for trygghetsalarmer på 225 kroner. I tillegg kommer en månedsleie på 180 kroner. Det vil si at en som er avhengig av trygg-

hetsalarm må betale 2 160,- kroner pr. år for denne tjenesten. I andre kommuner, for eksempel i Oslo, er denne tjenesten gratis.

En viktig utfordring og oppgave for eldreomsorgen er å sikre brukerne mest mulig likeverdig tilbud på landsbasis.

Ansvar for tildeling av trygghetsalarmer overføres til hjelpemiddelsentralene der kostnadene dekkes av folketrygden.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen fremme de nødvendige lovendringsforslag slik at trygghetsalarmer dekkes av folketrygden og tildeles gjennom hjelpemiddelsentralen.

19. oktober 2000